

GEOGRAFICKÉ INFORMAČNÍ SYSTÉMY JEJICH VYUŽITÍ V ROZVOJOVÝCH ZEMÍCH - JAKÝM ETICKÝM OTÁZKÁM MUSÍME ČELIT?

Jiří PÁNEK*

*Katedra rozvojových studií, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci, 17. listopadu 12, 771 46, Olomouc, Česká republika, JirkaPanek@gmail.com

Abstrakt

Využití geografických informačních systémů (GIS) v rozvojových zemích se musí potýkat s historickou skepsí, kterou mapy, jako nástroj moci, mají mezi původními obyvateli. Participativní přístupy v mapování a GIS se snaží přistupovat k místním prostorovým znalostem s větší mírou společenské a etické zodpovědnosti. Článek se soustředí na popis vybraných důvodů, které vedly ke skeptickému postoji vůči GIS, a na identifikaci základních etických otázek sběru a interpretace prostorových informací v rozvojových zemích na příkladu mapování vodních zdrojů ve vesnici Koffiekraal v Jihoafrické republice.

Abstract

Using GIS in development has been coined as an oxymoron for several reasons and mainly, due to the fact of historical burden of maps being used as a tool of control and technological dominance. Participatory approaches in mapping and GIS allows combining social responsibility and ethics with research and visualisation of the local spatial knowledge. The paper presents the overview of reasons for the sceptical approach to GIS and basic ethic questions related to Participatory GIS research of water provision in Koffiekraal - South Africa.

Klíčová slova: participativní GIS, vodní zdroje, Jihoafrická republika

Keywords: Participatory GIS, South Africa, water resources